

БАРРІ

2 листопада 2018 року

Баррі Саттон зупиняє машину на пожежній стоянці біля центрального входу до По-білдингу — висотки у стилі арт-деко, підсвіченої білим світлом фасадних ліхтарів. Він вискакує з поліційного «форда», перебігає тротуар і через обертові двері опиняється у фое.

Нічний охоронець притримує для нього двері ліфта. Лунко цокаючи підборами по мармуру, Баррі біжить до кабіни і влітає в неї.

— Який поверх?

— Сорок перший. З ліфта праворуч і коридором до кінця.

— Тут за хвилину будуть інші копи. Скажіть їм, щоб не рипалися, поки я не дам сигналу.

Швидкість ліфта не відповідає віковій будівлі, він підіймається так стрімко, що закладає вуха. Двері розсуваються, Баррі вибігає в коридор, проноситься повз вивіску якоїсь юрфірми. На поверсі панує напівтемрява, лише де-не-де горить світло. Баррі мчить по килиму, минаючи мовчазні кабінети, конференц-зал, кімнату відпочинку, бібліотеку. Нарешті коридор впирається у стійку реєстрації, поєднану з найпросторішим кабінетом на поверсі.

У тьмяному світлі все безбарвне, сіре. Неоковирний письмовий стіл із червоного дерева, закладений теками та стосами паперу. Круглий кавовий столик, закиданий нотатниками й заставлений чашками з давно вичахлою кавою. Алкогольний бар вгинається від пляшок елітного віскі «Макаллан». Під протилежною стіною гуде підсвічений акваріум із невеличкою акулою та зграйкою тропічних рибок.

Біля скляних дверей Баррі вимикає свій мобільний і роззувається. Тоді тихо відчиняє двері і тінню вислизає на терасу.

Оповиті сьйливим туманом сусідні хмарочоси Верхнього Вест-Сайду мають химерний вигляд. Добре чути шум міста: дудіння клаксонів, що відлунює від будівель, завивання далеких швидких, які мчать комусь на допомогу. До вершини По-білдингу — корони з готичного мурування, сталі та скла — менш ніж пів сотні футів¹.

До жінки п'ятнадцять футів. Вона сидить біля пошарпаної негодою гаргульї, спиною до Баррі. Ноги звисають у порожнечу.

Баррі на кілька дюймів² просувається до жінки. Шкарпетки на вологих плитах одразу промокають наскрізь. Якщо вдасться, залишаючись непоміченим, підійти досить близько, він зможе відтягнути її від краю до того, як вона...

— Я чую ваш одеколон, — не озираючись, говорить жінка. Баррі завмирає.

Жінка тим часом обертається до нього та попереджає:

— Зробіте ще крок — і я стрибаю.

Важко сказати точно за непевного освітлення, але на вигляд жінці років сорок. Одягнута в темний жакет і таку саму

¹ Фут — міра довжини, що в країнах з англійською системою мір (Велика Британія, США) дорівнює 30,48 см. (Тут і далі — прим. пер.).

² Дюйм — міра довжини, що в країнах з англійською системою мір (Велика Британія, США) дорівнює 2,54 см.

спідницю. Мабуть, сидить тут довгенько: волосся, вологе від туману, злиплося.

— Ви хто? — запитує вона.

— Баррі Саттон. Детектив, Центральний відділ пограбувань Нью-Йорка.

— *Пограбувань?..*

— Просто я був до вас найближче. Як вас звати?

— Енн Восс Пітерс.

— Я можу називати вас Енн?

— Звичайно.

— Може, ви хочете, щоб я до когось подзвонив?

Жінка заперечно хитає головою.

— Я перейду сюди, щоб ви не дуже повертали шию, коли дивитесь на мене.

І Баррі робить кілька кроків уперед, до парапету, й трохи вбік, ніби *від* неї, хоча відстань між ними скорочується до восьми футів. Він зазирає за край — і в нього всередині все холодне.

— Ну що, шкварте, я вас слухаю, — каже Енн.

— Вибачте, що?

— А хіба ви прийшли не відраджувати мене? Покажіть, що вмієте.

Ще в ліфті Баррі намагався пригадати все, що чув на тренінгах про самогубства й самогубців. І навіть дібрав слова до цієї нагоди.

Однак зараз він не знає, чи вони доречні. От що він точно знає, то це те, що в нього задубіли ноги.

— Я розумію, вам зараз життя немиле, але це мить, а мить минає, будуть інші миті...

Втискаючи долоні в камінь, роз'їдений десятиліттями кислотних дощів, Енн спрямовує погляд на вулицю, до якої чотириста футів. Просто відштовхнись — і все. Баррі підозрює, що

саме це вона й робить подумки, крок за кроком підходячи до розв'язки. Збирається на силі.

Баррі відзначає, що вона тремтить.

— Може, я дам вам куртку? — запитує він.

— Детективе, я зовсім не впевнена, що ви захочете до мене підійти.

— Чому?

— Бо в мене СХП.

Баррі придушує в собі бажання розвернутися та кинутися навтіки. Авжеж, йому доводилося чути про синдром хибної пам'яті, але людину з ним він бачить вперше. Цього синдрому не мав жоден з його знайомців. Він ще не дихав одним повітрям з такими людьми. І Баррі не знає, чи варто йому намагатися її зупинити. Йому хочеться віддалитись від неї. Та пішло воно все до біса! Якщо Енн схоче стрибнути, Баррі спробує врятувати її, а як підчепить СХП, то так і буде. Бути копом — це постійний ризик.

— І давно він у вас? — запитує Баррі.

— Одного ранку, десь із місяць тому, я раптом опинилася не в себе вдома, у Міддлбері, штат Вермонт, а тут, у Нью-Йорку, у квартирі. Голова розколюється, з носа юшить кров... Спершу й гадки не мала, де я. Потім стала пригадувати... й *це* життя теж. Живу сама, маю інвестиційну фірму. Але в мене... — було видно, що жінка ледве стримує почуття. — ... Я маю спогади і про інше життя, у Вермонті. У мене був дев'ятирічний син, Сем. Мого чоловіка звали Джо Берман, ми займалися ландшафтним дизайном. Я звалася Енн Берман. І ми були цілком щасливою родиною.

— На що вони схожі? — питає Баррі, непомітно присуваючись іще ближче.

— Хто — вони?

— Ваші хибні спогади про те життя, що у Вермонті.

— Розумієте, я не просто пригадую, як ішла до шлюбу. Я пам'ятаю нашу суперечку через те, яким мав бути весільний торт. До найменших подробиць пам'ятаю наш будинок. Нашого сина. Його народження — все до останньої миті. Його сміх. Його родимку на лівій щоці. Його перший день у школі. Як він не хотів, щоб я йшла додому. А от коли намагаюсь уявити його самого, він якийсь чорно-білий. Очі безбарвні. Я переконую себе в тому, що вони були блакитні. А бачу їх чорними. Всі спогади з того життя — вони як старе чорно-біле кіно. Ніби щось справжнє, а копнути глибше — якісь фантоми, спогади-примари... — Енн раптом осікається, та згодом додає: — Всі гадають, що СХП стосується тільки важливих, ключових моментів у житті, але подробиці — вони такі болючі. Я не просто пам'ятаю свого чоловіка. Я пам'ятаю запах його дихання, коли вранці, ще в ліжку, він обертвся до мене. Як він раненько вставав, чистив зуби й вертався назад, сподіваючись на секс. От що найболючіше. Чіткі подробиці, які показують, що все було насправді.

— А це життя? — питає Баррі. — Воно ж чогось варте для вас?

— Можливо, хтось, підчепивши СХП, й далі намагається триматися за реальні, а не хибні спогади, але з мене вже досить! Я й так трималася довгі чотири тижні. Більше не можу прикидатися. — Сльози течуть з її очей, розмиваючи туш. — Мого сина взагалі не існувало. Розумієте? Він — лише приємний глюк у мене в голові.

Баррі наважується ступити ще один крок до неї, але цього разу вона помічає.

— Не наближайтеся.

— Ви не самотні.

— Гори воно синім полум'ям! Я дуже самотня.

— Я знаю вас лише кілька хвилин, і повірте, мені буде дуже сумно, якщо ви це зробите. Подумайте про тих, хто вас любить у цьому житті. Уявіть, що вони відчуватимуть.

— Я відшукала Джо, — говорить Енн.

— Це хто?

— Мій чоловік. Він живе у власному будинку на Лонг-Айленді. Так дивився на мене, ніби вперше бачить, але ж видно було, що впізнав. У нього зовсім інше життя. Він одружений — не знаю, з ким саме. Не знаю, чи є в них діти. А на мене дивився, ніби я — божевільна.

— Співчуваю вам, Енн.

— Це так боляче...

— Послухайте, я також через це пройшов. Хотів вкоротити собі віку. А тепер от стою перед вами й кажу: як добре, що нічого із собою не зробив. Як добре, що мені вистачило сил пережити це. Ця чорна смуга — не вся книга вашого життя. Лише розділ.

— А що з вами сталося?

— Я втратив дочку. Життя пройшлося по мені котком. Енн переводить погляд на племінкий небокрай.

— У вас лишилися її фотографії? Ви досі розмовляєте про неї з іншими?

— Так.

— То вона хоч насправді була.

Баррі не знає, що на це сказати.

Енн знову дивиться собі під ноги. Скидає одну туфлю.

Дивиться, як вона падає.

Тоді скидає другу.

— Енн, будь ласка...

— У моєму попередньому, несправжньому житті, п'ятнадцять років тому, Френні — так звали першу дружину мого Джо — справді стрибнула з цієї тераси. В неї була клінічна де-

пресія. І я знаю, він картав себе. Перш ніж піти з дому Джо на Лонг-Айленді, я сказала йому, що сьогодні ввечері стрибну з По-блдингу, як Френні. Це так тупо й наївно, але я сподівалася, що він прийде сюди сьогодні, врятує мене. Зробить те, чого для неї не зробив. Я спершу гадала, що ви — це він, але Джо не користується одеколоном. — Енн замріяно усміхається, а тоді додає: — Пити хочеться.

Баррі крізь зашклені французькі двері зиркає в темний кабінет і бачить біля стійки реєстрації двоє патрульних. Тоді він озирвається на Енн.

— Ну, може, ви підведетеся, ми заїдемо всередину, я наляю вам води.

— А може, краще принесіть сюди?

— Я не можу залишити вас саму.

Руки в неї тремтять, в її очах він читає раптову рішучість.

Енн дивиться Баррі у вічі.

— Це не ваша провина, — говорить вона. — Це не могло закінчитись інакше.

— Енн, ні...

— Мого сина не стало.

І вона з невимушеною грацією відривається від карниза.

ГЕЛЕНА

22 жовтня 2007 року

О шостій ранку Гелена вже стоїть під душем, змиваючи сон струменями гарячої води, і тут її пронизує потужне відчуття: в її житті уже була ця мить! А втім, нічого особливого. Дежавю в неї постійно, від двадцяти років з гаком. І в цьому моменті

під душем нічого особливого. Як там «Маунтінсайд капітал»? Уже тиждень минув, як Гелена послала свою пропозицію. Могли б і відповісти. Призначити зустріч, якби їх зацікавила тема.

Гелена запарує в кавнику ароматну каву та готує свій улюблений сніданок: чорні боби, просмажена яечня з трьох яєць із кетчупом. Вона снідає за столиком біля вікна й роздивляється, як ранкове небо над околицями Сан-Хосе наливається світлом.

Вона вже понад місяць нічого не прала, і підлога в спальні встелена брудною одіжжю, як килимом. Гелена довго риеється в купі речей, поки нарешті знаходить футболку й джинси, в яких ще можна вийти з дому.

Коли Гелена чистить зуби, дзвонить телефон.

Вона спльовує пасту, прополіскує рот, вертається до спальні та, коли телефон дзеленькоче вчетверте, приймає-таки дзвінок.

— Як поживає моя дівчинка?

Батьків голос завжди викликає в неї усмішку.

— Привіт, тату.

— Думав, не застану тебе вдома. А турбувати в лабораторії вже не хотілося.

— Ні, все нормально, як ти?

— Згадав про тебе. Як там твоя пропозиція? Є якісь зрушення?

— Поки що ні.

— Щось мені підказує, що все буде гаразд.

— Не знаю. Місто не любить слабаків. Конкуренція дуже висока. Стільки розумників, яким потрібні гроші...

— Але це не такі розумники, як моя дівчинка.

Батькова віра у «розумну дівчинку» стає нестерпною. Особливо зараз, цього ранку, коли привид фіаско вже висить над